

NOVINE

Pobožen, družbeni, pismeni list za vogrske slovence.
PRIHÁJA VSAKO NEDELO.

Cena Novin je na leto :

Doma 3 K.
v Ameriko 6 K.

Dobij se

Novine, Marijin list i Kalendar Srca Jezusovoga pri

KLEKL JOŽEFI,
vpok. pleh. v Čerensovcih,

Cserföld, Zalamegye. Naročnina i dopisi se tudi k tomi moro pošilati.

za naročnike Marijinoga lista, je Novin cena če se jih od štirah več na eden naslov pošila, doma 2 K. v Ameriko vsakom na njegov naslov 5 K. Cena ednoga falata je domá za naročnike Marijinoga lista 4 filere, za nenaročnike 6 filerev.

Stoletnica rojstva Castilivi Don Bosko.

Dne 16 aug. je minolo 100 let, ka se je narodo Častilivi Don Bosko.

To je lepoga spomina vreden čas, ne samo za Salezijance, njegove sine, nego za vse njihove bivše in zdajšnje gojence, za vse dobrotnike in tudi za vse druge po celom sveti, gde je kolikaj poznano ime Don Bosko. Skoro ne najdejo se v zgodovini dogodki tomi podobni, da bi se namreč za proslavljanje ednoga človeka toliko ljudi pripravljalo in se veselilo s tak velikov navdušenostjov, kak se je to vidilo v čast Don Boski. Pa ešče več povemo. Tudi takši ljudje, ki so proti katoličanski Cerkvi, ki ne gledajo radi duhovnika, menje pa ešče poslušajo njegove svete navuke, tudi takši, pravim, so se pokazali, ka majo veliko spoštovanje do ponižnoga in svetoga duhovnika Don Bosko. To se je najbolje vidilo v Ameriki. Vsake vrste novine, dobre in slabe, so pisale ob stoletnici njegovoga rojstva po duge strani samo pohvalo do tak velikoga dobrotnika za celo človečanstvo. Vekši prijatelji pa dobrotniki so dali na svoje stroške postaviti spomenike, edni so prišli z milodari na pomoč salezijanskim zavodom, drugi so širili Don Boskovo ime tam, gde je ešče dozdej ne bilo poznano.

Nego to je vse premalo. Najvekše slovesnosti bi se mele vršiti tam, gde je Don Bosko živo, delao in mro, namreč v Torini. Že pred par leti se je začelo pogovarjanje, ka se ma napraviti v stotnom leti, to je od 16. aug. 1915. do 16. aug. 1916.

Bivši gojenci so najprej določili, ka se njemi more dati napraviti eden lepi spomenik, šteri bi stao na trgi pred bazilikov Marije Pomočnice. Nabrali so 200.500 K za te spomenik; začeli so

prenovlati baziliko. Vse to bi moglo biti dokončano do meseca majnika toga leta. Tedaj bi prišlo na jezere in jezere ljudi v Torin iz celoga sveta, in tak bi se začele velike slavnosti. Mesec majnik je bio zató odebrani, ar je v tom leti tudi sto let, ka je nastao praznik Marije Pomočnice, štere tak veliki ljubitel in širitel je bio Don Bosko.

Toda pregovor pravi: Človek obrača, Bog pa obrne. Zagrmeli so topovi: vojska!

Ka bo pa zdaj z vašimi slavnostmi? so nas mnogi spitali, med temi tudi sami sv. Oče.

Strah nas je obdajao zaistino, pa smo se tolažili rekoč: boj mine v par mesecih, pa bo vse dobro. Pa žalostno. Minolo je leto, minoli sta dve leti, minola je tudi stoletnica Don Boskova rojstva, boj pa ne.

Tak je vse zaostalo, zvün spomenika, šteroga so postavili, in že lübeniva Don Boskova podoba stoji na brončenom stebri, čakajoč, da bo konec vojski, po šteroj se bo obslužavala njegova stoletnica. Daj Bog, da bi bilo skoro!

Tü ešče dodenem, ka so sv. Oča pokazali svojo posebno lübenzen do Salezijanske Družbe s tem, da so nadškofa Janeza Kagliero pozvali iz Amerike k sebi v Rim in ga povzdignoli za kardinala. Janez Kagliero je eden iz med prvih salezijanskih misijonarov odišeo v Ameriko.

Drugiva dva salezijanca so pa sv. Oča to leto posvetili za škofa, namreč: Guerra Janoša v Ameriki in Olivares Alojzija v Rimi. R. J.

Bojna.

Zvišanje sv. Križa svetimo. Drevo, štero so židovje prekunoli, se spremeniło v drevo večnoga življenja. Mislite, ka strašni križi bojne samo prekletstvo

nosijo v sebi? O ne, i nigdar nej. Zveličanje rodi to trpljenje tudi, naj se samo združji z Jezusovim. Z Jezusom trpimo, to bodi naš namen, te mo nedužno trpljenje tudi mirno znali prenašati i križi naši do se zvisili do nebeske svetlobe kak Jezusov. „Jezus, z tvojim trpljenjom združen se popolnoma podam v tvojo sveto volo,“ — bodi molitev našega srca doma i na bojišči. Vsi kviri cele bojne se nadomestijo v nedopovedljivoj meri, v nebi če samo ednok tak zdehnemo iz srca v milosti božjoj.

Poročila z bojišč so sledeča:

Rusko bojišče. Pri *Haliči* so Rusi našo fronto malo nazaj porinoli i v Karpatah pod *Zabie*-ja na se v jugozapad so malo naprej prišli. V drugih mestah so odbiti povsod. V poldrugom meseci, kak Rusi sami spoznajo, so više 700 jezer mrtvih i ranjenih meli. Pred *Sviniuchym* od Lucka del je samo 17 jezer mrtvih Rusov ležalo. — Rusi glasijo, da so od aug. 31-ga do sept. 3-ga više 19 jezer naših vlovili i zaplenili 12 topov, 75 strojnih pušk i 7 metalnic bomb. — V Bukovini smo znova naprej prišli. — Rusi zdaj najbolje li v Karpatah delajo, naj so Rumunom na pomoč, ki po Erdélyskih gorah silijo naprej. Uspeha dozdej še skoro nikšega nemajo.

Francozko bojišče. Srdito napadajo Nemce Francozi i Angleži. Ništerne vesnice so zgübili Nemci pa 6650 jih je vlovljenih, 100 strojnih pušk i 35 topov zaplenjenih, a vendar so še globoko notri v sovražnikovoj zemlji i so tudi zgrabili 1468 Francozov i 23 strojnih pušk zaplenili.

Na talijanskom bojišči ne bilo posebne spremembe.

Türsko bojišče. Türki so teliko porinoli Ruse nazaj, ka sta mesta *Erzerum* i *Trapezunt* v nevarnost prišla, da jihva Rusi zgübijo.

Romansko bojišče. Bolgari obstrelavajo Oršovo, štero so Rumuni do rok dobili i zavzeli so rumunska mesta: Dobrič, Balčik, Kavarna i Kaliakra. Silistrijo so že osvojili Bolgari. Pri Maroshéviz-i smo se malo nazaj potegnoli. Na Bukarest, glavno mesto Rumunije so nemške zračne ladje 2600 kil dinamita vrgle, šteri je nézmerno dosta kvara véino. Celi mestni okraji so porušeni. — 7 utrd pri Tutrakani so Rumuni zgúbili, više 100 topov nešteto dosta strliva; do 30 jezer vojske so vlovili Bolgari i Nemci, mrtvim i ranjenim Rumunom pa nej računa. Nemški casar je veselo pozdravljao ob toj zmagi bolgarskoga krala.

Dom i svet.

Vladne odrédbe. Ki više 100 kil kamenoga vogelja, ali premoga (steinkul) ma pri hiši, more oblasti do sept. 12-ga naznaniti. — Vlada je pod zapor vrgla vse reči narejene iz kufra ali meda, čeravno so nej pripravne za vojaške namene, zato, ka de dala galic z njih delati. — Cena krumplov je v sledečem določena: do nov. 15-ga 14 kor., do dec. 31-ga 12 kor., kleti do febr. 28-ga 15 kor., zatém pa 16 kor., po 100 kil pri finejših fajtah, šteri so za jesti. — Prostejših krumplov cena je do nov. 15. 12 kor., do dec. 31-ga 10 kor., k leti pa 13 kor. Krumpli finejši pa moro čisti, zdravi i konči tak debeli biti, kak kokošeče jajce; če so nej te kakovosti, se moro samo po tistoj ceni plačati, kak ti prosti. Ki vladi odda krumple, na meter 2 kor. več dobi plače, kak je določeno. Minister ma oblast odvišne krumple odvzeti. — Preotopači odredbe so podvrženi kazni, štera stoji iz 2000 kor. plače i 6 mesečne voze.

Bolgarija. Ki bi meli leta 1917-ga na nabor iti, do letos do 1-ga oktobra prebirani.

Od jetike.

(Po spisi izdanom po ministerstvu za znotraj.) Če se proti jetiki ščemo čuvati, moremo znati, kak se širi te beteg. Gobe toga betega se najdejo pred vsem v človečem i živinskem teli. Z teh betežnih tel pride v zdrava ta küga.

Prinas na Vogrskom je mnogo živine betežne na jetike. Mleko takših krav je puno teh gobic, štere zroküjejo jetiko. Ki jetičnih krav surovo mleko pije, se napuni z temi nevarnimi gobami, štere iz drob po krvi razido v pljuča i možgane pa se tam v gnezdijo pa napravijo, ka tei deli našega tēla začo gniliti. Če mleko samo 3—4 minute vre, je več zdravo za vživati, zato ka so po vrenji gobe spoklane i ne moro več pognati. Da je dostakrat nemogoče spoznati, štero marše ma jetiko ali ne i da stalno nikdar nišče ne ve, od kakše krave je dobljeno ali küpljeno mleko, zato naj se surovo ne vživa, deci ne dava, nego samo kühano.

(Dale.)

Pismo na bojišče.

Pa drügi tüdi povržejo svoj dom, pa še več, vse, kaj njim je v blagom spomini pa odido med narod, ki z sovražnimi očmi gleda na njé, kde se sme zadnja smet norčariti ž njih: to so naši vlovjenci, vjetniki, ki po snežnoj Sibiriji, vrcočuj Asiji i v nezmer-nih drüghih krajinah sovražnih dežel so zaistino največšega pomilüvanja vredni siromačeki. Hrano dobijo, kaj ovim ostane, obleko v največšoj potreboči dostakrat nej; v tabore spravljani, kak ptičice v kletke od doma nikaj ne vejo, zvün če njim blaženi sen pride na oči i senjajo sladko od svojih ostalih, izmed šterih pa kelikih nega že na tom sveti. Ali je svetli stan hlapčevski, služéčki? Ki so doma dobri kmeti bili, če dobijo dovoljenje kam na delo iti, postanejo hlapci tam, z šterimi ravna, pa kelikokrat še surcovo, mali no veliki. Ne milijo se vam tei bratje, šteri zdihavajo v tujini po vas, pajdaših, po svojih domačih, kak ptičica z odrezanimi perotmi? Molite za njé, pišite domo, naj molijo vaši domači za mile zgrabljence naše; sto i stojezeri ječijo v tujom vjetništvu, oj molimo za njé, kak nam veli sveta mati cerkev.

Iz pisem naših vojakov.

Kaj so njim Novine? „Štirideset nas je Slovincov v ednoj jami pa kda Novine dobimo, tak smo vsi veseli, kak da bi k nam prišel najbolši prijatelj.“ (Oletič Matjaš, delavec 59/5 del. oddelka.) — „Kak smo naše slovenske Novine zaglednoli, včasi nam je srce veselo postalo; kda v maternom jeziki čtemo, pozabimo na vse trpljenje, mislimo na Bogá i lübi slovenski dom.“ (Rüžič Ferenc domobranec 31. pp.) — „Zahvalimo se za Novine i Marijin List, jako nas veseli naša materna reč, v šteroj pisane navuke si lahko prečtemo i v srce vzememo. Pošlemo njim tüdi na podporo i edno sv. mešo.“ (Gomboc Jožef z Ropoče 4 kor., Poklič Štefan z Gornjelendave 4 kor., Geder Jožef z Rogačavec 4 kor., Horvat Jožef z Vidonjec 4 kor., Hajdinjak Alojz z Vidonjec 4 kor., domobranci 31. pp.) — „Ne miné dén i ni edna vüra, ka se ne bi zmisló na naš veseli slovenski kraj, kje sem se narodo, i na ono lepo cerkev, v šteroj sem večkrat pri meši bio i na drage dühovnike, ki so nam dosta lepi predg i navukov držali, štere smo si globoko v srce zapisali i zdaj jako veliki hasek mamó ž njih. Bog njim tüdi stokrat plati, ka mi Novine pošilajo. Z veselím srcóm je gori primlem i čtem, zato ka materin jezik najbolje poštüjem.“ (Jerebic Aleksander, z Adrijanec, pešak 48. pp.) — „Iz globočine srca se njim zahvalimo na njuvih lepih Novinah, štere z veseljom gor primlemo i z trepetanjóm čakamo pa ne samo Slovinci, nego ešče Vogri. Tečas me niti z mesta ne püstijo, dokeč njim od kraja do kraja vse ne prečtem i raztolmačim. Po dobrom čtenji se nam je žela zbüdila, ka bi

mi tüdi radi Jezüša k sebi vzeli kak drügi k vüzmi. Žalostno smo hrepneli po Jezüši. Od te žele gnáni idemo mi Slovinci k stolniki, pa ga prosimo, naj nas püsti poldüeva v kraj od stotnije. Pita nas: kam namenite? Odgovorimo: k sv. spovedi, k meši, k obhajili svetomi. Kda smo njemi to želo odkrili, se njemi je srce tak genolo, ka se je razjokao pa nas je ne samo ednok, nego vüzemske dni vsaki den püsto k sv. meši. Vogri so tüdi hodili z nami i od toga časa mao nas Slovence jako poštüjejo i ljubijo pa nam nikdar bodikaj reči ne povejo.“ (Krauthaker Ferenc i Pücko Števan z Bratonec, Šiftar Ferenc z Strükovec, domobr. 20. pp.)

Glási.

Od naših vojakov. Vlovljeni so: Gjörköš Stefan z Nedelice kak naznano pajdaš; Tivadar Anton z Törnišča dombr. 3. dpp.; naznano starišam Marton Jožef z Čentibe; Junija 6-ga so zgrabljeni, kak sami naznanjajo že z Rusije našemi vredništvu: Gomboc Jožef z Vidonec, Bagola Ferenc z Topolovec i Gjörök Ivan z Dolnje Bistrice; pišejo, da so vsi zdravi; Zelko Ferenc domobranec 31. pp. v Rusiji; prosi v pismi nam poslanom molitve zasé i svoje pajdaše; Filipan Jožef četovodja pionirski z Hlapičine, ki nam piše, da so ga Italijani 29-ga junija vlovili. Mrtev je: Žitek Jožef z Rakičana z Rusiji, kak naznanja Štefko Štefan z Ivanec. Ostavo je dovico, dvoje dece i mater pa brata i sestro; Raduha Martin lovec 19. brat. z Adrijanec, vrli sin svojih starišov. Večno slavo daj njima vživati Srce Jezusovo.

Cerkveni glas. Na Malomešo je prevzeo svojo kaplansko službo v Türnišči vlč. g. Kiss Koloman ki je predtem administrator bio pri Sv. Bedeniki pa je z te česti sam rad dol zahvalo. — g. Lehko Štefan, beltinski kaplan, bo mogo v kratkom iti za vojnoga dühovnika.

Visoko odlikovanje. Vlč. g. dr. Fr. ks. Lukman, profesor bogoslovja v Maribori, vrednik cerkvenoga lista „Voditelj,“ je odlikovan z zlatim zaslužnim križom s kronov na traki hrabrostne svetinje za požrtvovalno prostovoljno delovanje v treh mariborskih bolnišnicah.

Obsojeni so: Ivánka Mirko državni poslanik na triletno, Rudnay Alojz, prepošt, na letno, drüghih 14 oseb pa od pol leta do šest let trpéčo vozo ali temnico zato, ka so si pri odavanji marhe za vojsko stem delali krivične dohodke, da so marhi predosta soli davali i krmo njim prprali. Žalostno za nas katoličance je to, ka je med krivci tüdi katoličanske materecerkvi dühovnik i dostojanstvenik: Rudnay. Glasno kriči to vsakomi krščeniki: molite za svoje dühovnike, zatajüjte se za njé, ka do znali sveto živeti.

Dar našega mil. püšpeka. Grof *Mikeš Ivan*, naš višji pastir je na pomoč sedmograškim (erdélskim) beguncom 10 jezer koron darüvao.

Vkradjena krava. Oblast je vzela vkraj kravo Ekker Jozefi, stanovniki dolenskomi i jo v Monošter dala odegnati. Naprej tisto noč, kak bi za krave volo mogo sod biti, jo je nikak vkradno.

Odlikovani so z svetinjov junaštva: *Roth Ludvik* četovodja, *Sajt Jožef* poddesetnik, *Küzmič Koloman* i *Bedič Karol* pešaki, iz 83. pp. vsi. *Škafar Matjaš*, četovodja san. z častnov svetinjov Rdečega križa z vojnim lepoticjom i z železnim zaslužnim križcom na traki hrabrostne svetinje.

Zgled vojakov. „Naj domačim zgled postavimo, kak se morejo skrbeti za obdržanje svojega materinskoga jezika, kak moro podpirati hiše božje, kje se glasijo reči bože, kje se vkorni pravo življenje, štero človeka oblázeni na tom i drugom sveti, odtrguemo si svoje filere pa je pošlemo v mili slovenski kraj, 13 k. na podporo M. Lista in Novin 20 k. na starodavno martjansko cerkev in 18 k. na sv. meše štere bi se služile za nas vojake v Martjancih, in Črensovcih. Milo pozdravimo naše stariše, žene, deco, ves rod i vse dühovnike pa poznanca i se vsem v goreče molitve zročimo pešaki 83. pešpolka, ki smo darüvali v koronah na više povedani namen: *Roth Ludvik*, četovodja z Tešanovec 2, *Sajt Jožef*, poddesetnik z Večeslavec 1, *Lang Ferenc*, poddesetnik z Petroče 2, *Kuzmič Koloman*, poddesetnik z Püconec 1, *Gaber Ferenc* z Srdice 1, *Bedič Karol* z Dolenc 2, *Ficko Ferenc* z Večeslavec 10, *Mencigar Ivan* z Pertoče 2, *Kološa Sándor* z Sobote 2, *Gomboc Pold* z Krajne 2, *Franko Ferenc* z Satahovec 2, *Soštarec Jožef* z Krajne 2, *Bakan Jožef* z Skakovec 2, *Bratkovič Jožef* z Bakovec 1, *Sinko Alojz* od Sv. Jürja 2, *Holcman Jožef* z Kroga 2, *Vass Jožef* z Martjanec 2, *Küčan Jožef* z Tešanovec 2, *Makoter Matjaš* z Tešanovec 2, *Rajnar Štefan* z Sodišinec 2, *Lebar Janoš* z Bokreča 1, *Nemec Štefan* z Bakovec 4, *Rajbar Franc* z Tišine 1, *Fujs Alojz* z Rankovec 1, vküp 51 koron. — Bog lepo plati, dragi vojaki, na lepom zgledi i dari. Molimo za vas, vüpaajte se! — Vrednik.

Sv. Jelona. Novi farni stüdenec je skopan. Globočine ma 22½ m. Košta 1367 k. Zvün 300 k., kaj pa se nas kori tüdi nabere so vse vrli farniki dali vküp v ništernih tjednah. Zaistino so hvale vredni, ka so pri toj strahovitoj dragoči i slabom, goričkom povi odprli svoje mošnje, naj privré nova vretina za sveto mešo namesto stare, štero je v blodnosti en samomorec pokvaro.

Na znanje. Ki zvedavati nameni po svojih zgübljenih vojakih osebno v našem uredništvu, naj pride samo v četrtek predpoldnom do desete vüre; drugi čas se ne sprejme. Pismo se pa lahko vsaki den pozvedava.

Z Cankove nam piše eden gospod: „Cankovske fare dekile so pač vredne, da bi je v Novine djali, štere kak se vidi, nemajo nikšega srca za svoje stariše i brate, šteri se vünej na bojišči za njé mantrajo. Če ido z cerkvi od meše ali od večernice ali če samo ido odkeckoli, ne morejo nači, ka ne bi šle v krmno. Prav žalosten prizor je to. Namesto, ka bi šle domo delat, ido v krčmo. Meni se je srce krčilo kda sem je vido od večernice zraven prek v krčmo iti. Potem pa se nevolivajo, ka ne more tomi boji konec biti. Ve je to nemogoče, ka bi Bog svojo šibo odtegnó, z šterov nas bije če ne spoznamo, ka nas on bije, ne pa Rus ali Talijan.

Potem pa vlase! to bi vi mogli viditi. Včasí šteroj samo nos vóstoji, ovo pa vse z vlasmi pokrito. Tak grdo se češejo, ka ednoga strah poleg njih mimo iti tak da bi celo komedijo vozo po cesti. Od obleke pa niti ne bom gučao. Kak pravim; tak da bi cele komedije hodile po cesti. Pa vi te pravili: plivanoši trebe to povedati. Ja, gda plivanoš predgajo; te so one že za stolami v krčmi.“ — Nemamo zroka dvojití v resnici teh reči. Žalostno je to. Znamo, ka so vse nej takše, ali žalibog, ka mnoge so. Ne mo njim drugo pravili kak to, naj si vzemejo gledalo, v njé dobro poglednejo i spregovorijo: Jezus na križi zamé vmirajoči pa jaz kak se ločiva! Na drugom sveti va se vendar tüdi ločila. — Vrednik.

Nova meša. Dnes de služo prvo sv. mešo v Beltincih. č. o. *Forjan Fr.* iz reda sv. Franciška.

Proščenje je dnes v Črensovcih. Obhaja se zvišanje sv. Križa. Tretjeredniki po večernici dobijo odvezo.

Vmolitev se priporáča tretjerednikom tretjerednik g. *Herman Ferdinand*, kadett, koga so Rusi zgrabili.

Povoden velika nas je obiskala. Múra je veliki del naše doline poplavila. Kvara je jako dosta. Ne samo, da je voda odnesla mnogo krme, prosa, nego več hiš se je tüdi podrlo. V ponedlek smo niti pošte ne mogli dobiti zavolo povodni.

Novi baron. *Wlassics Gyula*, bivšemi ministri rodjaki naše zalavske županije je dao brezplačno čast baronsko s pri mikom: Zalánkémeni.

Tolvajija. Pri *Padarič Jozefi*, šivelji v Poterni je odnešeno 700 k. vredne posteline i obleke. Potvorili so se mlatici *Wagulovi*, ali večkrat na preiskava je nikaj stalnoga nej mogla dognati čeravno je kvarna edno stolnico, štero je pri ednom mlatici najšla za svojo spoznala. To pa zato, ka je to priliko pri sodniji v Radgoni nej odkrila. — Tolvaj je tak predrzen bio, ka čeravno je četrť vüre kričala šivelja za pomoč, le je nej pobegnó, dokeč je nej odneso, kaj je nameno.

Drüga nova sv. meša bo v Beltincih dnes tjedem, sept. 24-ga. Slüžo de jo č. o. *Knaus Edmund* iz reda sv. Franciška.

Düševna hrana namesto telovne. *Sreš Martin*, lovec 3. bataljona nam piše: „Prosim, naj mi pošlejo Novine, ka če mi zmenka telovna hrana, naj bar düševno mam. Zatem pa etak misli z karpatov na svoj slovenski dom:

Jaz daleč v Karpatah na gori sedim,
Na dom si svoj mislim, se britko suzim;
Oj ljubav domačih me sili na to,
Od šterih sem vzeti jaz mogo slovo.
Predragi domači, kaj molte zame,
Naj oča nebeski mi zbríše suzé,
Naj skoro nam pošle že düha mirá,
Šteri razveseli nam tužna srcá.

Slovo vzemejo: od svoje domovine, proti šteroj nagnejo svojo glavo i njim zakuca revno srcé od starišov, bratov, sestér, nevest, decé i dühovnikov, od vsega roda i poznancov *Horvat Štefan* z Dokležovja koga milo srce boli, ka je ne mogo roke podati brati, ki je na bojišči zakopan i ka je 78 lat staroga očo mogo betežnoga v posteli povrči; *Gelt Andraš* desetnik z Lipovec, *Baša Martin*, četovodja z Beltinec; *Hozjan Ivan*, črnovojnik z Male Polane, *Jerič Ivan* z Lipovec, *Hozjan Anton* z Sr Bistrice, *Žúžek Ignac* z Ižekovec; tretjipot idejo na bojišče z Pilzena, kak pešaki 48 pp., prosijo vse za odpüščenje, se zročijo vsem v molitve i prosijo deklina, naj se prečiščavajo za njé, ka je obvarje greha Srce Jezusovo i Bl. D. Marija. — *Spilak Jožef* i *Raščan Martin* z Brezovice se poslovita v imeni svojem i svojih pajdašov, 19 i 20 let starih domobrancov 20. dpp. od törjanske i črensovske fare, od dühovnikov, šterim se toplo zahvalijo za vse dane navuke, starišov, sestér, bratov, roda i proznancov; tužno njim je bilo odstaviti mili dom, ali kda so si zmislili na križanoga Jezusa, so se osrčili i se veselo podali na pot z tom pesmicov: Veselo je na tom sveti živeti, veselejše pa za dom mreti. Prosijo vseh molitve za mir, deco pa naj sv. obhajilo darüje za njé.

Vojaki za družbo Marijine sedmereg radosti. Dobili smo sledeče lepo pismo z severnoga bojišča: »veselim srcem smo sprijeli Novine in Marijin List. I z toga zadnjega smo si vzeli v srce Marijine sedmereg zemelske i nebeske radosti, štere do nas tolažile na bojišči i nam moč davale. Vsi vküp vas lepo prosimo, prečastiti gospod, vzemte nas v to družstvo od Marijinih z radostih; to naša srca želežo; mi ščemo verni Marijini častilci biti, zvesto jo nasledüvati, naj moremo nadomestiti nevernost naših bratov, ki je ne poznajo i čeravno z nami trpijo, je vendar ne častijo; mi jo ščemo častiti, naj bo vsem vojakom nam i vsem düšam na pomoč; prosimo ponizno tüdi vaše vrele molitve za nas: *Šerüga Ivan* z Melinec, *Špilak Štefan* z Bratonec, *Smolko Ivan* z Beltinec, *Rengeo Martin* z Lipovec, *Maučec Ivan* z Gančan, *Hozjan Andraš* z Adrijanec, *Baligač Janoš* z Beltinec, domobranci 20. dpp. — Bog plati, dragi vojaki na toj tolažbi! Kda düše vidimo pod Marijin plašč bežati, nam v blaženog radosti vriska srcé.

Na podporo Marljnoga Lista i Novin se darovali. Iz Žižkov: Koštric Jožef 3 kor., Koštric Jožef 1 kor., Haklin Martin 22 fil., Bogdan Jožef 1 kor., Grškovanjak Anton 30 fil., Horvat Stefan 1 kor., Kocet Ivan 2 kor., Žižek Martin 2 kor., Jerebic Manka 1 kor., Čurič Matjaš 40 fil., Perša Matjaš 40 fil., Spilak Ana 6 kor., Horvat Ivan 2 kor., Ritlop Stefan 2 kor., Rös Treza 86 fil., Žalig Matjaš 1 kor., Sobočan Ferenc 1 kor., Fotivec Mihal 60 fil., Fotivec Ivan 4 kor., Žižek Stefan 1 kor., Žalig Jožef 2 kor. 40 fil., Zver Matjaš 2 kor., Hozjan Mariča 2 kor., Kuzma Matjaš 1 kor., Godina Janoš 60 fil., Kramar Matjaš 1 kor., Grškovanjak Stefan 60 fil., Žižek Manka 1 kor., Grškovanjak Mihály 2 kor., Žalig Ana 1 kor., Krampač Martin 1 kor., Horvat Matjaš 1 kor., Čurič Manka 1 kor., Vogrinec Ana 1 kor., Šumen Andraš 60 fil., Žalig Mihal 2 kor., Bitlop Mila 40 fil., Golob Eva 10 kor., Fujs Jožef 2 kor., Horvat Janoš 1 kor., Cuk Anton 1 kor., Copot Janoš 40 fil., Nemeč Jožef 40 fil., Kranjec Magda 2 kor., Žižek Klara 1 kor., Sarjaš Ana 1 kor., Spilak Matjaš 40 fil., g. Lutar Stefan 2 kor., Zelko Stefan 40 fil., Perša Stefan 40 fil., Sobočan Matjaš 1 kor., Žerdin Jožef 3 kor., Nerad Marija 2 kor., Skafar Ivan 1 kor., Balažic Maria 60 fil., Virag Martin 20 fil., Čurič Jožef 20 fil., Vuk Kata 20 fil., Krampač Kata 1 kor., Tibaut Jožef 1 kor., Skafar Matjaš 2 kor., Horvat Ana 40 fil., Padar Stefan 2 kor., Stanko Mihal 1 kor., Lebar Verona 40 fil., Jerebic Kata 40 fil., Perša Martin 80 fil., Perša Magda 50 fil., Fratar Stefan 80 fil., Horvat Ožebefa 30 fil., Perša Maria 50 fil., Kozlar 2 kor., Fratar Treza 20 fil., Vuk Ana 1 kor., Hane Ana 1 kor., Horvat Maria 1 kor., Horvat Ivan 2 kor., Fratar Ana 40 fil., Balažek Treza 30 fil., Horvat Martin 2 kor., Horvat Treza 2 kor., Cigan Jožef 2 kor., Svareman Adam 60 fil., Hajdinjak Roza 1 kor., Kramar Treza 4 kor., Čurič Stefan 2 kor., Ciglar Stefan 1 kor., Hozjan Matjaš 1 kor., Hozjan Matjaša žovica 40 fil., Bomblek Verona 2 kor., 60 fil., Cigan Jožef 2 kor., Cigan Bara 1 kor., Jerebic Jožef 1 kor., Reček Stefan 1 kor., Hozjan Kata 1 kor., Jerebic Kata 2 kor., Tibaut Kata 1 kor., Perša Janos 4 kor. Bog plati! (Dale.)

Pozdrav pošilajo: Vagner Stefan, domobranec 34 dpp. z Sr. Bistrice svojim starišom, sestram, sosedom, rodbini, vsem zbogom pove; *Thalec* Stefan z Melinec, *Peterka* Andraš i *Štaus* Augustin z Beltinec, *Kramar* Jožef z Trnja, *Nagyfalusi* Mihal od Sv. Martina, *Petermanec* Aleksij z Törökudvara; vsi pešaki 71 pp., raznanjajo, ka prihod naših slovenskih listov bole želno čakajo, kak svoj vsakdnešnji kruh i ka so 28-ga jul. i 15 aug. strahovitno bitko prestali, v steroj so topove od obe strani tak grmeli, da se je še zemla trosila; dom so vendar rešeni, za koj naj bo hvala po Dev. Mariji presv. Trojstvu; preminoli so od njuvoga polka i ne veje za nje, so sledeči: *Cigan* Marko z Beltinec, *Nemeč* Jožef z Filovec, *Krapec* Matjaš z Sr. Bistrice, *Maroša* Stefan z Melinec, *Folivec* Matjaš z Žižkov, *Sraka* z Gančan, *Horvat* z Bratonec. Naznanijo, da pošlejo 29 K na podporo naših listov, meše i molitve; *Sinic* Janoš, pešak 83. pp. naznanja, ka jih je 6 Slovencev vkup, se jako veselijo svojimi maternomi jeziki, se vse terejo za Novinami, vsaki bi je rad prle ōteo; *Kološša* Jožef, *Klar* Jožef z Ivanec, *Puhan* Janoš z Bükovnice, *Prša* Martin z Tešanovec, *Ferčak* Stefan z Renkovek i *Pivar* Jožef z Bratonec, pešaki 48 pp. vsem Slovence, slovenskim duhovnikom, starišam, bratam, sestram, vodi, poznancom, naznanjajo, ka se veselijo slovenskom ōtenji, ōtero je krep i v trpljenji, brez ōteroga ne bi postali pravi junaki i pa radi častijo Bl. D. Marijo; *Bokan* Matjaš desetnik 83. pp. Z D. Slaveč slovenskim očom in materam; njim naznanja, da se naj ne burkajo zavolo laži, ōtere se širijo ka bi mi premagani bili, nasprotno, Rusi so odbiti na celoj fronti.

Skaz celo življenje nam je lahko edna edina vura veren in zanesljiv spremljevalec, Samo moramo pri kupovanji paziti da dobimo

dobro izdelano vuro. Kaj nam hasni, ōe pri kupovanji edno ali dve koroni prihranimo, pa zato senjsko vuro dobimo, ōtera ne ide dobro, se hitro skvari in jo moramo naskori ta lučiti. Plačajmo raj nekaj koron več za dobro ōvicarsko vuro, stere so kak snano najboljše. Svetovna tvrdka H. Suttner v Ljubljani št. 945. ima glavno zastopstvo tovarne vür „Zenith“, ima lastno pretokojirano tvornico vür, v ōvici ōtere tvorniška znamka „IKO“, je zdaj še na svetovnom glasi. Na to hižo se morate obrniti. Lastno skladišče te znamenite tvorice ōvicarskih vür v Ljubljani prihrani kúpecom drago carino, dopišuvanje itd. in ōlovek dobi po ceni najboljšo ōvicarsko vuro, (še od 4.10 K naprej) ōe se obrne na *H. Suttnera e Ljubljani št. 945.* Bogati ilustrirani krasni cenik zlatnine in srebrnine se pošlje na zahtevo zastonj in franko.

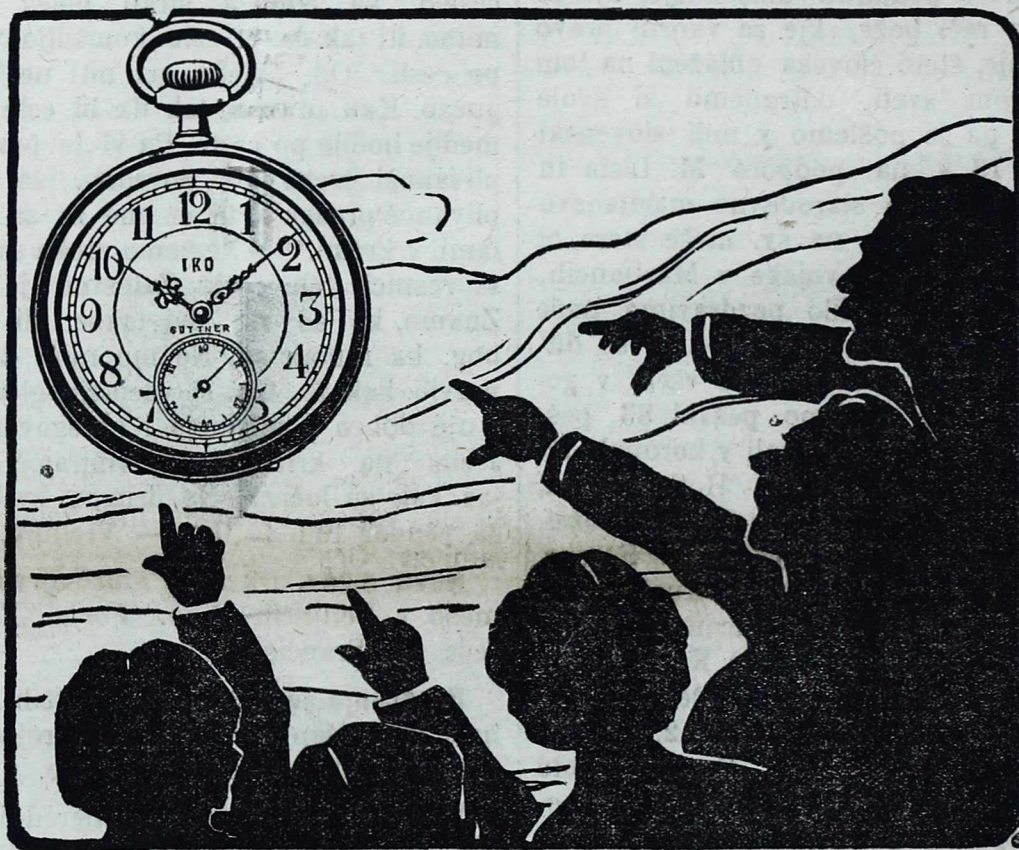
Najnovjše.

Bolgari so zavzeli Silistro. Zdaj so že samo 50 kilometrov daleč od rumunskoga glavnoga mesta Bukaresta.

Pošta.

Grah Alojza žena Korovec. 6 K 40 fil., sem dobo. Že se poskrbim, da se meše opravi. **Čurman Rudolf. Slavčič.** Naročnino sem dobo i Jožefi odposlao Novine. **Pivar Jožef Sodišinci.** Jako želno sem vas čakao z mladim botrom vred. — Bog lepo plati na bogatoj podpori. **Rebrica Mih. Lipovec, Sobočan Mara. Novi Dvorl.** Bog plati na lepoj podpori.

Kisilak Štefan. Vadarci. — Kočar. Cankovs. Od vašiva vojaka sem te glas dobo da sta preminola. Mogoče sta vlovljeniva, mogoče mrtviva. Čakajte še en čas, pa te je dajta med vlovljenimi goriskali.

Dobra „IKO“ vura, ōteroj se vsi ōdōtvajajo, pa ōtero si vsaki žele, je izvrstno delo vürarske umetnosti.

Št. 410. niklasta anker-roskop vura . . .	K	4.10
„ 705. roskop vura. stroj v kamenji . . .	„	5.90
„ 449. rezbarena roskop vura, z dobro posrebrjenim pokrivalom . . .	„	7.20
„ 720. srebrna cilinder remontoir vura . . .	„	9.70
„ 600. žepna radium vura. vnoči sveti . . .	„	8.40
„ 1450. verižica z bele kovine K 2.80 f. niklasta . . .	„	1.—
„ 1203. dobra vura būdika . . .	„	3.50
„ 1860. lepa stenska vura . . .	„	4.80
„ 1142. srebrna pribadača . . .	„	2.50
„ 468. zlato double srce . . .	„	4.80
„ 1265. diamant za rezanje glažovine . . .	„	5.50
„ 1645. nahvūnice, pozlačeno srebro . . .	„	2.40
„ 1022. srebrno čislo . . .	„	5.70
„ 1149. srebrna pribadača, tridelna . . .	„	1.50
„ 518. plitva kavalirska niklasta vura . . .	„	7.50

Št. 513. niklasta tula vura z ovema pokrivaloma . . .	K	9.80
„ 712. nik. ank. vura 15 rub.	„	14.—
„ 776. srebrna Iko vura z dvema pokrivaloma	„	33.—
„ 804. srebrna gospinjska vura 6 rub.	„	9.50
„ 817. srebrna gospinjska vura z dvema pokrivaloma	„	13.—
„ 556. srebrna gospinjska duga verižica	„	5.—
„ 1316. lepa pendel vura	„	10.50
„ 1544. kožnata narokvica z vürov	„	10.50
„ 1545. vojačka narokvica z vürov	„	32.—
„ 2706. srebrno cevco za škapuler	„	2.—
„ 283. srebrno emajlirano cevco	„	1.—
„ 464. križec double zlati	„	1.—
„ 211. srčni prstan	„	—,90
„ 1679. srebrni vühani	„	—,90
„ 1123. 14 kav. zlati kreolni vühani	„	3.80

Posila po povzetji. Zamenl se, ka se ne vidi. Velika preberica vür, verižic, prstanov, dragocenosti v velkom cenikl. Zahtevajte ga zobston i franko.

Vse vüre so točno vredjene.

Lastna tovarna vür na ōvicarskom.

Lastna znamka „IKO“ svetoznana.

Krščanska svetovna razpošilnica

H. SUTTNER samo v **LJUBLJANI, ŠT. 945.**

Nema podržnice.

Svetovne znana po razpošilanj i dobrih vür.

Nema podržnice.

Vsi kúpci etak sodijo! Na jezere ma takših pisem.

Več let nej trebe nikšega popravka!

„Moji znanci se ōdōtvajajo, ka vura, ōtero sam pred nešternimi leti kúpo pri vas za K 4.10. ešče i zdaj dobro ide, pa njoj ne trebe popravka. Pošlite mi zdaj pali takšo vuro za mojega nečaka. Svoto K 4.10 sam vam istočasno poslao na poštnoj nakaznici. Preporačam se vam s pozdravom

Skaričev pri Kranini Franc Mlinarič posestnik.“

Zlata vura zobston! Več po cenik. —